

Nodarbinātības padome vienojas par šā gada prioritārajiem pasākumiem cilvēkkapitāla attīstībai

Publicēts: 15.03.2023.

[Jaunumi](#)

Š.g. 15. martā kārtējā Nodarbinātības padomes sēdē ekonomikas ministre Ilze Indriksone, labklājības ministre Evika Siliņa un izglītības un zinātnes ministre Anda Čakša atzinīgi novērtēja, ka noslēdzies [Cilvēkkapitāla attīstības padomes nolikuma projekta](#) starpinstūciju saskaņošanas process un Ekonomikas ministrija tuvākajās dienās to iesniegs izskatīšanai Ministru kabinetā.

Kā zināms, jau š.g. sākumā ministres vienojās par Nodarbinātības padomes pārveidošanu par Cilvēkkapitāla attīstības padomi, lai nodrošinātu savstarpējo saskaņotību un stiprinātu starpresoru sadarbību nepieciešamo darba tirgus pārkārtojumu ieviešanai. Cilvēkkapitāla attīstības padome būs koleģiāla institūcija, kas izveidota, lai īstenotu saskaņotu starpresoru sadarbību un pieņemtu lēmumus nepieciešamo darba tirgus pārkārtojumu plānošanā, izstrādē, ieviešanā un uzraudzībā, veicinot cilvēkresursu attīstību un pieejamību atbilstoši nākotnes darba tirgus pieprasījumam un tautsaimniecības strukturālām pārmaiņām uz augstākas pievienotās vērtības radīšanu, kas dotu labumu sabiedrībai kopumā.

Sanāksmes laikā ministres vienojās, ka šā gada primārais uzdevums ir izstrādāt kopēju visaptverošu cilvēkkapitāla attīstības stratēģiju, panākot arī vienošanos par Cilvēkkapitāla attīstības stratēģijas ietvaru, izstrādes procesu un laika grafiku. Vienlaikus ministres pārrunāja Ekonomikas ministrijas, Labklājības ministrijas un Izglītības un zinātnes ministrijas prioritāros pasākumus un finansējumu cilvēkkapitāla attīstības veicināšanai 2023. gadā.

Ekonomikas ministrijas prioritārie pasākumi cilvēkkapitāla attīstībai šogad ir radīt un ieviest atbalsta pasākumus, t.sk. nodokļu reformas kontekstā, darba devējiem savu darbinieku izglītošanai, atbalsta programmas uzņēmumu digitālām prasmēm un risinājumiem, atbalstot nozaru vajadzībās balstītu pieaugušo izglītību, kā arī darba tirgus analītikas paplašināšanu, uzsākot Latvijas augstskolu un profesionālās izglītības iestāžu absolventu, tālākizglītības un kvalifikācijas paaugstināšanas programmu dalībnieku monitoringu. "Labi izglītoti darbspēks ar atbilstošām prasmēm ir priekšnoteikums, lai valsts virzītos uz zināšanās balstītu ekonomikas modeli, kurā noteicošā loma ir nozaru produktivitātei un tehnoloģijām. Tas nozīmē ne vien sekmēt nepārtrauktas izglītošanās kultūras veidošanos sabiedrībā, bet arī veidot jaunus atbalsta stimulus uzņēmējiem darbinieku prasmju pilnveidē un attīstībā. Lai tas notiktu, būtiska loma ir valsts īstenotiem un koordinētiem atbalsta instrumentiem cilvēkkapitāla attīstības veicināšanai, un risinājumiem datos un nozaru vajadzībās balstītai pieaugušo izglītībai un pārkvalifikācijai," uzsver ekonomikas ministre Ilze Indriksone.

Savukārt izglītības un zinātnes ministre Anda Čakša, raksturojot šā gada prioritāros pasākumus cilvēkkapitāla attīstībā, uzsver: "Iedzīvotājiem ir jābūt piekļuvei savu kompetenču, zināšanu un prasmju attīstībai visa mūža garumā, nodrošinot iespēju atrasties darba tirgū un būt par stabilu pamatu Latvijas tautsaimniecībai. Tāpēc 2023. gadā no mūsu puses esam paredzējuši trīs prioritātes, Pirmkārt, īstenot pieaugušo prasmju pārvaldības platformas pilotprojektu, kas sevī ietver individualizēta mācību ceļa īstenošanu iedzīvotājiem un Latvijas situācijai atbilstoša koncepta attīstību, t.sk. kritēriju noteikšanu atbalsta saņemšanai, prasmju pārvaldības platformas koncepta attīstību un mācību pakalpojumu pieejamības veicināšanu, Otrkārt, veikt STEM prasmju stiprināšanu formālās izglītības posmos, paredzot skolu tīkla sakārtošanu un pedagogu algu pieaugumu, STEM pedagogu piesaisti skolās, papildus dabaszinātņu mācību resursu nodrošināšanu, kā arī vidējās izglītības posma piedāvājuma groza izvērtējumu, veicinot STEM izglītības pieejamību. Treškārt, nodrošināt pastiprinātas pieaugušo izglītības kvalitātes prasības, ietverot profesionālās tālākizglītības programmu un profesionālās pilnveides izglītības programmu regulējumu, t.sk. LKI 5 līmenī, vienotas prasības neformālās izglītības programmām."

Savukārt Labklājības ministrijas šā gada prioritārie pasākumi būs bezdarbnieku, darba meklētāju, bezdarba riskam pakļauto iedzīvotāju prasmju attīstību un iesaisti darba tirgū, radīt finansiālos stimulus motivētu bezdarbnieku iesaistei pārkvalifikācijā

jaunas specialitātes apguvei, kā arī Nodarbinātības valsts aģentūras procesu un darba metožu pilnveide. "Šodien, diskutējot par cilvēkresursu attīstības stratēģiju, ir jādama ilgtermiņā, kāda Latvija būs pēc desmit un 50 gadiem. Kāda būs demogrāfiskā un profesionālā struktūra, kas būs tas cilvēkresurss, uz kuru šie stratēģiskie mērķi attieksies? Mums ir nepieciešams profesionāls darbaspēks, cilvēki, kuri ir gatavi strādāt Latvijā un vēlēties sevi dēvēt par latviešiem. Pieaugušo tālākizglītība ir vajadzīga gan cilvēkiem, kuri nonākuši bezdarba situācijā, gan pārkvalifikācijai uz pieprasītām profesijām. Jau tagad trūkst darbinieku daudzās jomās un līmeņos. Līdz šim nenovērtēts resurss ir cilvēki ar invaliditāti, kuri ir gana motivēti integrēties darba tirgu, apgūt jaunas prasmes. Tendence rāda, ka aug pieprasījums pēc sociālās jomas darbiniekiem – aprūpētājiem, sociālajiem darbiniekiem un to var risināt tikai ar konkurētspējīgu atalgojumu, labiem darba apstākļiem un mūsdienīgu izglītību. Mūsu cilvēki ir valsts vērtība un resurss, kuros investējot zināšanas, varam sasniegt savu lielo mērķi - dzīves kvalitātes paaugstināšanos un iekļaujošu sabiedrību. Ja cilvēks šeit jutīsies labi, viņš vēlēties palikt šajā valstī," uzsver Evika Siliņa, labklājības ministre.

Vienlaikus ministres uzsāka diskusiju par priekšlikumiem esošo sadarbības formātu efektivitātes palielināšanai, saglabājot sociālo un sadarbības partneru iesaisti cilvēkkapitāta attīstības jautājumu risināšanā. Valdības rīcības plānā ietverts uzdevums līdz š.g. beigām konsolidēt prasmju un pārkvalifikācijas IZM, LM un EM noteikšanas formātus, izveidojot vienotu platformu lēmumu pieņemšanai par darba tirgū un mūžizglītībā nepieciešamo prasmju un pārkvalifikācijas jomām. Līdz gada beigām plānots uzlabot esošo sistēmu mācību vajadzību noteikšanai, kuras ietvaros sadarbībā ar sociālajiem partneriem tiks noteiktas nodarbinātajiem, bezdarbniekiem un bezdarba riskam pakļautām personām nepieciešamās pārkvalifikācijas un prasmju pilnveides programmas atbilstoši tautsaimniecības attīstības vajadzībām, veikts mūžizglītībā iesaistīto personu rezultativitātes monitorings un ietekmes vērtējums, nodrošināta operatīva lēmumu pieņemšana pārkvalifikācijas un prasmju pilnveides jautājumos.

Deklarācijā par šīs valdības darbību ietverta apņemšanās uzlabot darbaspēka jautājumu pārvaldību, darbaspēka pieejamību, kā arī prasmju un mūžizglītības politiku. Paredzēts arī izstrādāt un īstenot datus balstītu Nacionālo cilvēkkapitāla attīstības stratēģiju, tostarp atbalstīt augsti kvalificēta un profesionāli sagatavota darbaspēka piesaisti, īpaši veicinot tautiešu remigrāciju, kā arī zināšanu pārnesi un pārkvalifikācijas programmas darba tirgū pieprasītajām prasmēm, lai nodrošinātu Latvijas uzņēmumu izaugsmi un eksportspēju. Vienlaikus iecerēts sekmēt cilvēkresursu attīstību atbilstoši nākotnes pieprasījumam un tautsaimniecības transformācijai uz augstākas pievienotās vērtības radīšanu, izmantojot Latvijas augstskolu un profesionālās izglītības iestāžu absolventu, apmācību programmu dalībnieku monitoringu un pilnveidojot pārkvalifikācijas, profesionālās pilnveides un mūžizglītības sistēmu, līdzekļus novirzot apmācību finansēšanai, kas dod labumu Latvijas tautsaimniecībai un sabiedrībai kopumā.

Nodarbinātības padome trīs ministru - ekonomikas, izglītības un zinātnes un labklājības - sastāvā tika izveidota 2016. gadā, lai veicinātu izmaiņas darba tirgū, nodrošinot tautsaimniecībai nepieciešamos speciālistus tādējādi sekmējot ekonomikas izaugsmi. Padome ir koleģiāla neformāla ministru diskusiju platforma. Padomes mērķis ir saskaņot starpresoru sadarbību darba tirgus reformu plānošanā, izstrādē, ieviešanā un uzraudzībā un tādējādi mazināt neatbilstības Latvijas darba tirgū.

<https://www.lm.gov.lv/lv/jaunums/nodarbinatibas-padome-vienojas-par-sa-gada-prioritarajiem-pasakumiem-cilvekkapitala-attistibai>